

Lohjan kaupunki
Kaavoitus

Lohjan ympäristötoimi

Saap. 27.1.2015

Tunnus/säil.palkka

704/10.02.03/14

Viite: Lausuntopyyntönnne

Lausunto asemakaavan muutosluonnoksesta: L37 Hiidensalmen itäosa

Lohjan ympäristönsuojelun tulosalue antaa yllä mainitusta 18.11.2014 päivätystä Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Tytyrin vanha avolouhos ympäristöineen on yksi Lohjan arvokkaimmista kalkkikallioalueista. Sieltä tavataan useita uhanalaisia ja harvinaisia eliölajeja, etenkin jäkälä- ja sammallajeja. Alueelta on myös löydetty useita Suomella uusia ennestään tuntemattomien jäkälälajeja, joiden arvoluokitusta ei ole vielä määritetty.

Alueen arvoa lisää vielä kalkkivaikutteinen pöly, joka on luonut kallioita ympäröivään metsäalueisiin, niiden puihin ja maaperään aivan omaperäisen kasvillisuuden ja kasviston. Eri puulajien rungoilla ja oksistoissa tavataan sellaisia lajeja, joita ei niillä normaalioloissa yleensä esiinny. On mm. valkoläiskäisiä kuusia, johtuu haavanläiskäjäkälästä, tai keltäläiskäisiä koivuja, johtuu haavankeltäjäkälästä. Siis myös metsäiset alueet ovat arvokkaita ja ne tulee säilyttää luonnontilaisena.

Kaavaluonnokseen tuleekin merkitä tämä arvokkain alue luonnonsuojelumerkinnällä (SL): Luonnonsuojelulailla rauhoitettava alue. Rajaus tulee noudattaa suurinpiirtein taajamaosayleiskaavan ge-merkinnän rajausta. Rajauksen yksityiskohdasta tulee neuvotella ympäristönsuojelun tulosalueen kanssa. Samoin mitä alueella saa tehdä tai mitä toimintoja sinne sallitaan, mm. vanhat tieyhteydet, polkujen ja kulkuyhteyksien säilyttäminen. Myös luontopolulle tulee kaavaan laatia ohjeellinen linjaus mahdollisine näköalapaikkoineen vanhan louhoksen reunalle.

Kaavan EK -merkintä saattaa olla ristiriidassa alueen luontoarvojen kanssa, jos merkinnällä sallitaan alueella myös maanpäällistä louhintaa ja toimintaa. Tämä asia tulee ottaa jatkossa huomioon.

Lisäksi kaavan koillisosan ranta-alueen metsiköt on todettu olevan liito-oravan elinpiiriä. Tämä tulee kaavassa ottaa huomioon.

Rannan VL -alueelle tulee sallia muutamien levähdyspaikkojen rakentaminen mm. piknik- tai nuotio/laavupaikkoja virkistyskäyttöä varten sekä rantautumispaikkoja ainakin kanooteille ja pienveneille.

Kaavan länsiosan VL- alueen kaavamerkintää tulee tarkistaa, miltä osin alue on säilytettävä luonnontilaisena. Suurin osa aluetta on jo nyt ihmisen muokkaamaa ja luonnontilaisuuden vaade on näiltä osin ristiriitainen.

Uuden Sahakadun tielinjauksen alueelta on myös löydetty uhanalaisia lajeja. Ei ole tietoa mikä näiden esiintymien nykytila on tai jäävätkö esiintymät tien alle.

Koska alue on luonnonsuojelullisesti ja valtakunnallisesti erittäin merkittävä tulee siellä tehdä yksityiskohtainen lajistokartoitus vähintään niiltä alueilta, joille osoitetaan uusia toimintoja tai jotka muuttamat alueen nykytilaa. Koko alueen kattava luontoselvitys olisi kuitenkin paras vaihtoehto.

Risto Murto
Ympäristöpäällikkö

Ympäristötoimi
Kaavoitus

LAUSUNTO HIIDENSALMEN ITÄOSAN ASEMAKAAVAN MUUTOSLUONNOKSEN
VALMISTELUAINEISTOSTA

Lohjan ympäristötoimen kaavoitusyksikkö on 26.11.2014 päivättyllä kirjellä pyytänyt lausuntoa Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineistosta.

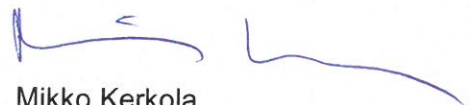
Lohjan kaupungin perusturvatoimi toteaa lausuntonaan seuraavaa:

"Perusturvatoimen alaista toimintaa suunnittelualueen läheisyydessä ovat Kokkokallion tukikoti (Karstuntie 77) sekä Sahakadun erityisasunnot. Kokkokallion tukikodin toiminta siirtyy uudisrakennukseen Ojamonkankaalle syksyllä 2015. Sahakatu 9:ssä on neljä hyväkuntoista asuntoa kahdessa kerroksessa. Sahakatu 6 A:ssa on neljä vuonna 2001 valmistunutta pientä asuntoa ja se on siirrettävissä oleva asuntoyksikkö. Sahakadun huoneistot ovat asunto- ja sosiaalipoliittisesti erittäin tärkeitä vuokra-asuntoja. Siksi erityisesti Sahakatu 9:n vankkarakenteisen, rapatun, omaa aikakauttaan hienosti edustavan Lohjan Saha Oy:n aikanaan omistaman rakennuksen säilyminen kaava-alueen reunamalla olisi kulttuurisesti arvokasta.

Asemakaavan muutoksen tavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia. Kaavoituksessa on myös kiinnitettävä erityistä huomiota suunnittelualueen ja avolouhoksen ympäristön turvallisuuteen, jotta riittävät ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet kuntalaisille ja matkailijoille voidaan turvata ja niitä edelleen kehittää."

Arja Yliluoma
perusturvajohtaja

Mikko Kerkola
hallintopäällikkö

TIEDOKSI

kaavoituspäällikkö Leena Iso-Markku
asemakaava-arkkitehti Juha Anttila
kaavoitussihteeri Margit Hietamäki

Lohjan kaupunki, kaavoitus

PL 71

08101 LOHJA

Lohjan ympäristötoimi

Saap. 30.1.2015

Tunnus/säil.paikka

704/10.02.03/2014

LAUSUNTO

Lohjan kaavoitustoimi on pyytänyt Lohjan ympäristöterveyspalveluilta lausuntoa Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutoksen valmisteluaineistosta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 30.1.2015 mennessä. Asemakaavan muutoksella muodostuu Lohjan kaupunginosat 4. Hiidensalmi ja 5. Pappilan korttelit 198 ja osa korttelia 203 sekä kaivos-, urheilu- ja virkistyspalvelujen-, lähivirkistys-, katu- ja vesialuetta. Kaavan suunnittelualue sijoittuu Lohjanjärven ranta-alueelle, Tytyrin kaivoksen ja sitä ympäröivälle alueelle.

Valmisteluaineiston perusteella alueelle on suunniteltu museo- ja toimitilarakennusten, urheilu-, virkistys- ja autopaikkojen alueita. Uusina toimintoina tulisi olemaan kaivoseumuseon vierailijakeskuksen (YM) ja Koneen hissirakennuksen (KTY) rakentaminen. Vierailijakeskukseen on suunniteltu mm. elämysmatkailua palvelevia pukuhuoneita ja ravintolatiloja. Museon viereen on esitetty myös pysäköintialuetta. Kaavan tavoitteena on siirtää edellä mainitut toiminnot pois kaivosalueelta.

Valmisteluaineiston perusteella Lohjan ympäristöterveyspalvelut toteaa seuraavia huomioita jatkosuunnittelua varten.

Matkailupalvelujen siirtäminen pois teollisuusalueelta on turvallisuuden kannalta järkevää. Myös nykyisin jousiammuntaan käytetyn alueen sijainnin merkitseminen urheilualueena ja alueiden varaaminen virkistyskäyttöön selkeyttävät alueen käyttöä. Kaavavalmistelun aikana on syytä arvioida Tytyrin teollisuusalueen pöly-, melu- ja värinävaikutuksia vierailijakeskukseen.

Maija Summa

Ympäristöterveyspäällikkö

Lausunto kaupunginosan 4. Hiidensalmi osan korttelia 203 sekä kaupunginosan 5. Pappila korttelin 191 asemakaavan muutosluonnoksesta

Kiinteistö- ja kartastopalvelut esittää lausuntonaan seuraavaa:

Asemakaavaluonnoksen merkintöihin ja määräyksiin sisältyvässä allekirjoituskohdan yhteydessä sijaitsevat kaupunginosa ja korttelitiedot on esitetty epäselvästi. Kohdassa on lueteltu kaupunginosat ja erikseen korttelit, mutta siitä ei selviä missä kaupunginosassa mikäkin kortteli sijaitsee.

Asemakaavojen otsikossa tulee kertoa yksiselitteisesti mihin kaupunginosaan ja mihin ko. kaupunginosan kortteliin asemakaavan muutos kohdistuu. Esimerkkinä tämän lausunnon otsikko.

Kaupunginosa- ja korttelitiedon sisältävä osa tulee sisältyä otsikkoon kaavakartalla, lausuntopyynnössä, internetissä sekä muissa mahdollisissa yhteyksissä.

Otsikko, jossa on koodinimi ja alueen kuvaileva nimi ei kerro riittävän yksityiskohtaisesti mitä aluetta asemakaava koskee.

Lisäksi lausuntopyynnön otsikkoon tai vähintäänkin tekstiin toivottaisiin selkeää ilmaisua, että kyseessä on lausuntopyyntö asemakaavan muutosluonnoksesta.

Ari Piirainen
kaupungingeodeetti

Lausunto: L37 Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineisto

VAMNE 10.02.2015 § 3 Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi 18.11.2014 tiedoksi L37 Hiidensalmen itäosa asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja samalla päätti asettaa kaavanmuutosluonnoksen sekä siihen sisältyvän valmisteluaineiston valmisteluvaiheen kuulemistä varten nähtäville (MRL 63 §, MRA 30 §).

Suunnittelualue sijaitsee Hiidensalmen kaupunginosassa Lohjanjärven Pappilanselän ranta-alueella. Alue sijaitsee uuden Hiidensalmen asuntoalueen ja sen lähipalveluiden vieressä.

Muutoksen tavoitteena on asemakaavalla varmistaa Tytyrin avolouhoksen ympärille riittävä suojaviheralue asutukseen päin, sekä järjestää viereisten asuinkortteleiden pysäköinti LPA-alueella. Muutoksen tarkoitus on mahdollistaa myös Tytyrin Kaivoseumun vierailijakeskuksen rakentaminen alueelle, jotta matkailupalvelut voidaan turvallisuussyistä siirtää kokonaan pois tehdasalueelta.

Kaavoitustoimi pyytää vammaisneuvoston lausuntoa kaavanmuutoksen valmisteluaineistosta 30.1.2015 mennessä. Kaavoitustoimen kanssa on sovittu lisäajasta. Asemakaava-arkkitehti Juha Anttila on kutsuttu kokoukseen esittelemään valmisteluaineistoa ja vastaamaan vammaisneuvoston jäsenten kysymyksiin.

Esityslistan mukana toimitetaan erikseen jaettavana aineistona

- L37 kaava 18.11.2014
- L37 kaavaselostus
- L37 osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- L37 kaavamerkinnot 18.11.2014

Aineistoon voi tutustua myös Lohjan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.lohja.fi/kaavoitus.

Esitys
pj

Vammaisneuvosto antaa lausunnon L37 Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineistosta kokouksessaan.

Käsittely

Asemakaava-arkkitehti Juha Anttila esitteli kaava-aineiston ja vastasi vammaisneuvoston kysymyksiin.

Päätös

Vammaisneuvosto lausuu L37 Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineistosta seuraavaa:

- Kaavaan merkittyjen pysäköintialueiden osalta esitetään invaruutujen määräksi maksimisuosituksen mukaista mitoitusta ja invaruudun kooksi 3 x 8 metriä tai sijoitusta siten, että invapysäköinti tosiasiallisesti on mahdollista ja invanostimen käytölle tilaa. Samasta syystä katettujen pysäköintitilojen korkeuden pitää mahdollistaa täyskorkean (3 m) pakettiauton pysäköinti.
- Kesäteatterin sijoitusta asemakaavaan esitetään harkittavaksi.

Vammaisneuvosto

§ 3

10.02.2015

Otteen oikeaksi todistaa Lohjalla 13.2.2015
Katja Erätuli-Keskinen
hallintosihteeri, vammaisneuvoston sihteeri

Lausunto: L37 Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineisto

VANNE 20.01.2015 § 3 Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi 18.11.2014 tiedoksi L37 Hiidensalmen itäosa asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja samalla päätti asettaa kaavanmuutosluonnoksen sekä siihen sisältyvän valmisteluaineiston valmisteluvaiheen kuulemistä varten nähtäville (MRL 63 §, MRA 30 §).

Suunnittelualue sijaitsee Hiidensalmen kaupunginosassa Lohjanjärven Pappilanselän ranta-alueella. Alue sijaitsee uuden Hiidensalmen asuntoalueen ja sen lähipalveluiden vieressä.

Muutoksen tavoitteena on asemakaavalla varmistaa Tytyrin avolouhoksen ympärille riittävä suojaviheralue asutukseen päin, sekä järjestää viereisten asuinkortteleiden pysäköinti LPA-alueella. Muutoksen tarkoitus on mahdollistaa myös Tytyrin Kaivoseurusteen vierailijakeskuksen rakentaminen alueelle, jotta matkailupalvelut voidaan turvallisuussyistä siirtää kokonaan pois tehdasalueelta.

Kaavoitustoimi pyytää vanhusneuvoston lausuntoa kaavanmuutoksen valmisteluaineistosta 30.1.2015 mennessä. Asemakaava-arkkitehti Juha Anttila on kutsuttu kokoukseen esittelemään valmisteluaineistoa ja vastaamaan vanhusneuvoston jäsenten kysymyksiin.

Esityslistan mukana toimitetaan erikseen jaettavana aineistona

- L37 kaava 18.11.2014
- L37 kaavaselostus
- L37 osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- L37 kaavamerkinnot 18.11.2014

Aineistoon voi tutustua myös Lohjan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.lohja.fi/kaavoitus.

Esitys
pj

Vanhusneuvosto antaa lausunnon L37 Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineistosta kokouksessaan.

Käsittely

Asemakaava-arkkitehti Juha Anttila esitteli kaavan valmisteluaineistoa ja vastasi jäsenten kysymyksiin.

Päätös

Vanhusneuvostolla ei ole lausuttavaa valmisteluaineistosta.

Otteen oikeaksi todistaa Lohjalla 28.1.2015
Katja Erätuli-Keskinen, vanhusneuvoston sihteeri.

Aluesuunnittelu / Orenius Oskari

Lohjan kaupunki, kaavoitus, PL 71, 08101 Lohja

Lohjan ympäristötoimi

Saap. 16.2.2015

Tunnus/säil.paikka

704/10.02.03/14

Lausuntopyyntö 26.11.2014, Nro 704/10.02.03/2014

Lausunto Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutoksen luonnoksesta Lohjalla

Lohjan kaupunki pyytää lausuntoa Hiidensalmen asemakaavan muutosluonnoksesta. Suunnittelualue sijaitsee Hiidensalmen kaupunginosassa Lohjanjärven Pappilanselän ranta-alueella.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on varmistaa Tytyrin avolouhoksen ympärille riittävä suojaviheralue asutukseen päin, sekä järjestää viereisen asuinkortteleiden pysäköinti LPA-alueella. Tavoitteena on myös mahdollistaa Tytyrin Kaivosmuseon vierailijakeskuksen rakentaminen alueelle siten, että matkailupalvelut voidaan turvallisuussyistä siirtää kokonaan pois tehdasalueelta. Lisäksi kaavalla mahdollistetaan alueen käyttö tulevaisuudessa yleiseen virkistykseen ja järven rannan viheralue sekä kevyenliikenteen kulkuyhteys.

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta ja Pappilanselän rantaan on osoitettu viheryhteystarve, joka ulottuu Moisiopellolta Routioon ja Paloniemeen. Lisäksi Tytyrin avolouhos on osoitettu arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi.

Uudenmaan liitto toteaa, että Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutos on maakuntakaavan mukainen. Asemakaava toteuttaa maakuntakaavan taajamatoimintojen suunnittelumääräystä sekä osoittaa viheryhteystarpeen Pappilanselän rannalla.

Merja Vikman-Kanerva
Johtaja

Oskari Orenius
Maakunta-arkkitehti

Liite

Ote Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä

Jakelu

UML / Kirjaamo

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus / Andersson

11.12.2014

Lohjan kaupunki
Kaavoitus
PL 71
08101 Lohja

Lohjan ympäristötoimi

Saap. 16.12.2014

Tunnus/säil.palkka

704/10.02.03/14

Viite: lausuntopyyntö 26.11.2014 (704/10.02.03/2014)

Lausunto Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksesta

Liikennevirasto on tutustunut asemakaavan muutosluonnokseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Liikennevirastolla ei ole huomautettavaa kaavahankkeesta.

Siru Koski
yksikön päällikkö
hankesuunnitteluyksikkö

Ville Vuokko
maankäytön asiantuntija
hankesuunnitteluyksikkö

Tiedoksi Kirjaamo

Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo

Lohjan kaupunki
Kaavoitus
PL 71
08101 Lohja

18.12.2014

Viite: Lausuntopyyntöne 26.11.2014

Asia: L37 Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnos, valmisteluaineisto

Länsi-Uudenmaan maakuntamuseolta on pyydetty lausuntoa otsikon asiasta.

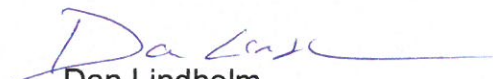
Kaavamuutoksen tavoitteena on asemakaavalla varmistaa Tytyrin avolouhoksen ympärille riittävä suojaviheralue asutukseen päin, järjestää viereisten asuinkortteleiden pysäköinti LPA-alueella ja mahdollistaa Tytyrin Kaivosmuseon vierailijakeskuksen rakentaminen alueelle, jotta matkailupalvelut voidaan turvallisuussyistä siirtää pois tehdasalueelta.

Kaavamuutosalueella sijaitsee avolouhos ja metsäaluetta ja siellä sijaitsee Kone Oy:n hissirakennus, puistomuuntamo ja joitakin vanhoja kaivostoimintaan liittyneitä rakennelmia. Alue on pääosin kaivosaluetta, jolla saa harjoittaa maanalaista kaivostoimintaa. Alue näkyy suurmaisemassa monesta suunnasta. Sitä ympäröi Pappilanselkä ja Pappilan kulttuurimaiseman avoimet peltoalueet. Kaavamuutosalueen etelä- ja itäpuolella sijaitsee Lohjan kirkon ympäristön valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Maakuntamuseo on tutustunut asiaan ja ottaa siihen kantaa rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja rakennussuojelun näkökulmasta.

Maakuntamuseo katsoo, että johtuen alueen näkyvyydestä suurmaisemassa, kaavalla tulisi huolehtia myös siitä, että koko alueen metsäinen yleisilme säilyy. Asiasta tulisi mahdollisuuksien mukaan määrätä myös kaivosalueen (EK) osalta. Maakuntamuseolla ei ole muuta kommentoitavaa asiaan.

Muinaisjäännösten osalta lausunnonantaja on Museovirasto.

Dan Lindholm
museonjohtaja

Tellervo Saukonieniemi
rakennustutkija

Tiedoksi: Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu, Länsi-Suomen yksikkö
Uudenmaan ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue
Lohjan museo

08.12.2014

MV/546/05.02.00/2014 1 (2)

Lohjan kaupunki
PL 71
08101 Lohja

Viite 704/10.02.03/2014

Asia **LOHJA, Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutos, L37**

Lohjan kaupunki on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksesta. Museovirasto on perehtynyt asiaan ja toteaa siitä seuraavan.

Hiidensalmen asemakaava-alueella sijaitsee Tytyrin kaivosmuseo, jonka kehittäminen on määritelty Lohjan matkailun strategiseksi kärkihankkeeksi. Kaavamuutoksen on tarkoitus mahdollistaa kaivosmuseon rakentaminen alueelle. Lisäksi kaavamuutoksella varmistetaan Tytyrin avolouhoksen ympärille asutukseen päin riittävä suoja-alue sekä järjestetään paikoitustilaa. Kaava-alueen kokonaislaajuus on noin 26 hehtaaria. Suunnittelualueen maanomistajat ovat Lohjan kaupunki, Nordkalk Oyj Abp ja Lohjan seurakuntayhtymä.

Kaavaluonnoksessa valtaosa pinta-alasta on osoitettu kaivosalueeksi (EK), jossa saa harjoittaa maanalaista kaivostoimintaa. Vesialueeseen rajautuva vihervyöhyke puolestaan on osoitettu virkistystoiminnalle (VL). Muuttuvaa maankäyttöä osoitetaan vain pienelle osalle kaava-aluetta.

Hiidensalmen itäosan asemakaava-alueella ei sijaitse Museovirastolla käytettävissä olevien tietojen perustella muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia ja rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Alueella ei ole tehty nykyvaatimusten mukaista muinaisjäännösinventointia. Museovirasto ei kuitenkaan edellytä arkeologisen inventoinnin toteuttamista, koska voimakkaasti maata muokanneen kaivostoiminnan johdosta säilyneiden muinaisjäännöskohteiden löytymisen alueelta on epätodennäköistä. Muuttuvan maankäytön alueet sijoittuvat kaavaluonnoksessa näille paikoille.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta kaavahankkeesta lausuu Museoviraston ja maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Teija Tiitinen

Tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Raaseporin kaupunki/Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo
Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo/Tellervo Saukonieni

27.1.2015

Lohjan ympäristötoimi
Saap. 27.1.2015
Tunnus/säil.palkka

Lohjan kaupunki
Kaavoitus
PL 71
08101 Lohja

Lausuntopyyntö 26.11.2014 704/10.02.03/14

Lausunto kaavasta L37, Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineistosta

Lohjan kaupungin kaavoitustoimisto on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa kaavan L37 (Hiidensalmen itäosa) asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineistosta 30.1.2015 mennessä.

Suunnittelualue sijaitsee Hiidensalmen kaupunginosassa Lohjanjärven Pappilanselän ranta-alueella. Alue sijaitsee uuden Hiidensalmen asuntoalueen ja sen lähipalveluiden vieressä. Keskellä aluetta sijaitsee Tytyrin kalkkikaivoksen avolouhos, jota ei enää käytetä louhintaan. Alue ei ole pohjavesialuetta. Asemakaavamuutoksen tavoitteina on varmistaa Tytyrin avolouhoksen ympärille riittävä suojaviheralue asutukseen päin, sekä järjestää viereisten asuinkortteleiden pysäköinti LPA-alueella. Kaavamuutoksen tarkoitus on myös mahdollistaa Tytyrin Kaivosmuseon vierailijakeskuksen rakentaminen alueelle, jotta matkailupalvelut voidaan turvallisuussyistä siirtää kokonaan pois tehdasalueelta. Näiden lisäksi kaavalla pyritään mahdollistaa alueen käyttö jatkossakin yleiseen virkistykseen, sekä rannan viheralueen ja kevyenliikenteen kulkuyhteyden turvaaminen.

Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen yhdistelmässä (2014) suunnittelualue on merkitty taajamatoimintojen alueeksi.

Vielä lainvoimaa vailla olevassa Lohjan taajaosayleiskaavassa (KV2013) alue on asuntoaluetta (A2, AP1 ja AP2) sekä erityisaluetta E, lähivirkistysaluetta VL ja suojaviheraluetta EV. Lisäksi kaavassa on merkitty arvokas geologinen muodostuma (kallioalue) ja viheryhteystarve.

Alueella on voimassa asemakaavat AK 0025 (1953) ja AK 0114 (1963), joissa alue on pääosin teollisuuslaitosten korttelialue. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan asemakaavojen on katsottu olevan vanhentuneet.

Vanha Tytyrin avolouhos on ympäristöineen yksi Uudenmaan arvokkaimmista kalkkikallioalueista. Louhoksen ympäristössä on havaittu merkittävä määrä uhanalaisia ja harvinaisia eliölajeja, erityisesti sam-

mal- ja jäkälälajeja. Joukossa on mm. Suomelle kokonaan uusina lajeina löydettyjä jäkäliä. Alueen sienilajisto on myös todennäköisesti arvokas, mutta sitä ei ole toistaiseksi juurikaan selvitetty. Oman erityispiirteensä alueelle on luonut myös kalkkivaikutteinen pöly, jonka vaikutukset näkyvät laajemminkin kaava-alueen metsien kasvillisuudessa ja kasvistosta. Kaava-alueen metsien arvoja ilmentää myös monipuolinen vanhoja sekametsiä suosiva lajisto, johon kuuluvat mm. liito-orava, pikkutikka, pikkusieppo, idänuunilintu, mustapääkerttu ja sirittäjä.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että nyt lausunnolla oleva asemakaavan muutosluonnos on yleispiirteisempien kaavojen mukainen ja se huomioi alueen kalkkikaivoksen avolouhoksen historialliset arvot. ELY-keskus kuitenkin edellyttää, että kaava-alueen uhanalaisista ja harvinaisista eliölajeista tehdään ajantasainen luontoselvitys. Huomiota on kiinnitettävä erityisesti omaleimaiseen sammal-, jäkälä- ja sienilajistoon. Lisäksi on tarpeen selvittää maankäytön vaikutukset alueella esiintyvien luontodirektiivin liitteen IV a lajien (mm. liito-orava ja lepakot) lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin.

Luontoselvityksen tulosten perusteella alueelle tulee osoittaa asianmukaiset kaavamerkinnot ja – määräykset, joilla luontoarvojen säilyminen turvataan.

Asiaa ELY-keskuksessa hoitaa Sanna Andersson, puh. +358 295 021 252, e-mail: sanna.andersson@ely-keskus.fi

Alueidenkäyttöpäällikkö

Brita Dahlqvist-Solin

Ylitarkastaja

Sanna Andersson

JAKELU

Uudenmaan liitto
UUDELY/ Henrik Wager, Ilpo Huolman

2015-01-12

Espoo 5076/10.02.01/2014

Lohjan Kaupunki
Ympäristötoimi/kaavoitus
PL 71
08101 LOHJA

Lohjan ympäristötoimi

Saap. 15.1.2015

Tunnus/säil.paikka

704/10.02.03/14

L37, Hiidensalmen itäosan asemakaavan muutosluonnoksen valmisteluaineisto

Viite: Lausuntopyyntöne 704/10.02.03/14

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on tutustunut valmisteluaineistoon.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksella ei ole lausuttavaa aineistoon.

Henna Piisku
johtava palotarkastaja

